

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању

Број: 612-00-00619/5/2020-03

Датум: 07. 09. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00619/4/2020-03 од 06. 09. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

Мастер академске студије (МАС) – Историја, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019), студијски програм **Мастер академске студије (МАС) – Историја** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Историјске, археолошке и класичне науке за упис **100 (сто) студената** у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00619/4/2020-03
Датум: 06. 09. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 06. 09. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Мастер академске студије (МАС) – Историја

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Историја**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Историјске, археолошке и класичне науке за упис **100 (сто) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Мастер академске студије (МАС) – Историја** (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00619/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 08. 04. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 09. 04. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 07. 06. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 06. 09. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) – Историја**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Услови уписа на студијски програм: Завршене основне академске студије историје (240 ЕСПБ) или завршене основне студије историје у четворогодишњем трајању, у складу са условима утврђеним Статутом Универзитета и Факултета; студент који је завршио други студијски програм полаже диференцијални испит у складу са студијским програмом и Статутом Факултета. Мастер академске студије историје су конципиране тако да представљају оптималан спој између усвајања теоријског знања и самосталног студијског истраживачког рада.

У приложеној документацији указује се на то да су ове студије осмишљене да омогуће развој „будућих научника, просветних, културних и јавних радника у неколико праваца и области фундаменталних истраживања у историји“. Међутим, за високошколске установе које у оквиру студијских програма немају педагошко образовање, а чији би свршени студенти требало да буду наставници стручних предмета у средњим школама, они морају, сходно Закону о основама система образовања и васпитања, имати додатно образовање из психолошких, педагошких и методичких дисциплина стечено на високошколској установи у току студија или након дипломирања, од најмање 30 ЕСПБ бодова и 6 ЕСПБ бодова праксе у педагошким установама. То значи да студенти који заврше ове мастер студије не испуњавају услове неопходне да би могли држати наставу у школи, али могу бити просветни радници у високошколским установама.

Студијски програм дипломских академских мастер студија историје, структуриран је тако да током првог семестра студент похађа наставу из пет изборних предмета, док се у

другом семестру његова активност изражава кроз студијски истраживачки рад, који је у функцији израде завршног рада.

Изборни предмети су груписани на пет изборних позиција. (После назива сваке групе изборних предмета у загради је наведен број ЕСПБ који студент треба да оствари полагањем предмета понуђених у оквиру одговарајуће групе). Прву чине теоријско-методолошки предмети чији је циљ усвајање методолошких знања и вештина специфичних за поједине уже области у оквиру историјске науке: област античке, средњовековне, модерне и савремене историје. На преостале четири позиције груписани су предмети који својим хронолошким, просторним и тематским опсегом омогућавају студентима да се одреде у складу са својим интересовањима за одређену област историје. Заступљени су предмети чији је садржај везан за област историје старе Грчке, историје Старог истока, историје Рима, историје Византије, опште историје средњег века, ране модерне историје, опште историје 19. века, историје Европе и ваневропског света у савременом добу, помоћних историјских наука и историјске географије. Студент такође има могућност да путем избора одговарајућих предмета продуби своје разумевање историје српског народа – од средњег века до савременог доба. У хронолошким и просторним оквирима одређеним садржајем предмета, суочава се са научним проблемима из политичке, друштвене и културне историје. Студент се оспособљава за примену стечених знања и методолошких вештина у самосталном научноистраживачком раду, за самосталну израду научних радова и наставнички рад из области историје и др.

Други семестар дипломских академских студија историје – мастер намењен је изради завршног мастер рада. Студент се кроз консултативну наставу са ментором упознаје са методологијом научног истраживања и писменог и усменог саопштавања резултата научноистраживачког рада, односно да примењује стечена знања и вештине у приступу одабраној теми.

План и програм студија се спроводи кроз активну наставу, са акцентом на интерактивност наставе и на проблемски усмерено учење, кроз студијски истраживачки рад и стручну праксу, а завршава се израдом и одбраном завршног мастер рада.

При изради курукулума студијског програма Мастер академских студија историје у трајању од једне године (60 ЕСПБ) поштовани су стандарди и процедуре које је предложило НАТ о броју кредита по семестру односно години, броју часова активне наставе, процентуалној заступљености часова предавања, проценту изборних предмета и др. Такође, тачно је наведена бодовна вредност сваког предмета и завршног рада (исказана у складу са европским системом преноса бодова).

Рецензентска комисија је констатовала да студијски програм МАС Историја садржи све елементе предвиђене Законом и да структура овог програма одговара захтевима стандарда, у погледу назива, циљева, исхода учења. На основу поднете документације везане за структуру овог студијског програма, Комисија констатује да је Стандард 1 испуњен.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 2: *Сврха студијског програма*

Сврха студијског програма мастер академских студија историје на Филозофском факултету у Београду јесте стварање будућег успешног научног радника, способног да самостално спроводи научна истраживања у складу са највишим међународним стручним и етичким стандардима, који је овладао вештинама потребним за адекватну примену методологије научног истраживања из области историје.

Сврха студијског програма је потврђена одговарајућим оспособљавањем образовног профила мастера тражених на тржишту рада и њиховим укључивањем на одговарајућим пословима, као и чињеницом да је студијски програм научно заснован на савременим токовима развоја науке.

- Специфична научна и методолошка знања из појединих ужих области у оквиру историјске науке, из историји сродних научних дисциплина или из помоћних историјских наука, неопходна за оспособљавање студента за самосталан научноистраживачки рад.
- Способност примене стечених научних и специфичних методолошких знања и вештина у осмишљавању и реализацији практичног научноистраживачког процеса и у професионалном обављању делатности дипломираног мастер историчара.
- Способност усменог и писменог саопштавање резултата научно-истраживачког рада и припреме истих за објављивање у складу са основним методолошким начелима.

Ове мастер академске студије ослањају се на постојећу добру праксу и традицију изучавања историјске науке на овим просторима (која је утемељена на европско-континенталној традицији), при чему су у настави прихваћене вредности и принципи модерног европског образовања, које долазе до изражаја кроз савремено структуриран програм, усаглашен са програмима факултета из земаља чланица Европске уније.

Рецензентска комисија констатује да је сврха студијског програма МАС Историја дефинисана у складу са основним циљевима ове Установе и обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и корисне. Тиме су испуњени услови за акредитацију Стандарда 2.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Програм дипломских академских студија историје усмерен је на стицање специфичних научних и методолошких знања у оквиру историјске науке, из историји сродних научних дисциплина или из помоћних историјских наука. Намера је да се студент оспособи за примену стечених знања у професионалном обављању делатности дипломираног мастер историчара. У ширем контексту, ради се о развоју креативних способности разматрања проблема и способност критичког мишљења, оспособљавање за самостални стручни и развојни рад.

Ближи циљеви студијског програма су: разумевање и критичко истраживање;; оспособљавање стручњака за рад у архивским институцијама; оспособљавање стручњака за рад у различитим типовима културних институција. Сем тога, нагласак се даје и на стварању претпоставки за даље образовање дипломираних студената на вишим нивоима студија, као и развој способности за саопштавање и излагање научно истраживачких резултата стручној и широј јавности.

Комисија је констатовала да задати *циљеви* овог студијског програма укључују постизање одговарајућих компетенција и академских вештина, као и методе за њихово стицање.

Исходи учења на овом студијском програму оспособљавају студенте да постану професионалци у историјској струци. Циљеви су у складу са основним задацима и

циљевима установе на којој се програм изводи, као и са захтевима одређене области тржишта рада. Тиме је испуњен Стандард 3.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем програма МАС Историја студент постаје компетентан за разумевање друштвених појава, прецизну дистинкцију узрока и последица историјских догађаја и културних феномена, вредновање историјских података и њихово правилно смештање у одговарајући историјски контекст и друштвено-културну средину. Међу опште компетенције које студент стиче спада и способност сагледавања широког спектра друштвених, историјских и културних појава, њихово стручно истраживање и повезивање са резултатима осталих хуманистичких наука и некадашњим и савременим политичким околностима; оспособљеност за истраживање историјских феномена у свим њиховим појавним облицима, уочавање повезаности између догађаја, појава и културних стремљења и проучавање вишеслојности историјског развоја и његових последица у савременом времену.

Предметно-специфичне компетенције које студент историје стиче јесу: активна примена познавања појединих историјских епоха, некадашњих држава и друштава, начина размишљања карактеристичних за одређени простор, време или групу; примена разумевања историјских феномена; истраживање и упоређивање са подацима којима располаже савремена историјска наука. Оспособљен је да прати и примењује методолошке и теоријске новине у специфичним областима историјске науке и да сагледава развој струке, у целини или појединим ужим научним областима; да активно примењује и саопштава своја знања у разним образовним, научним, културним и уметничким установама и да доприноси бољем разумевању појединих историјских периода, али и укупне историјске традиције и културног наслеђа.

Накнадно достављен Прилог 4.1. потврђује да је Додатак дипломи усаглашен са Правилником о садржају јавних исправа које издаје високошколска установа, објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 15 од 8. марта 2019.

Рецензентска комисија је установила да су прецизно дефинисане како опште тако и специфичне компетенције и да су у складу са структуром и садржајем студијског програма МАС Историја као и да су прецизно описане и усклађене са исходима датим у курикулуму. Комисија је такође констатовала да су услови и поступци неопходни за завршавање студија и за добијање дипломе одређеног нивоа образовања јасно дефинисани, да су доступни на увид јавности и усклађени са циљевима, садржајем и обимом студијског програма. Постоји и одговарајући Додатак дипломи (Прилог 4.1). Отуда Комисија сматра да Стандарда 4 испуњава услове за акредитацију.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 5: Курикулум

Студијски програм Мастер академских студија историје траје једну школску године, односно два семестра. Школска година се вреднује са 60 ЕСПБ (по 30 ЕСПБ у оба семестра).

Студијски програм МАС Историја обухвата активну наставу на завршној години другог нивоа студија и интегрисаних студија, највише 50% је студијски истраживачки рад, односно примењени истраживачки рад, а остало су предавања, вежбе и други облици активне наставе, стручну праксу у другом семестру са 5 ЕСПБ и израду завршног мастер

рада. Активна настава се изводи у облику предавања и вежби и студијског истраживачког рада који је изражен са 20 часова наставе и 10 ЕСПБ. Завршни рад је изражен са 15 ЕСПБ. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 70,83%, што је у потпуности у складу са утврђеним стандардима.

Студијски програм МАС Историја структуриран је тако да студент током првог семестра студија похађа наставу из пет изборних предмета и припрема се за израду и одбрану завршног мастер рада. Активност студента изражава се кроз часове предавања из изборних предмета и часове студијског истраживачког рада који је у функцији припреме израде завршног рада. Изборни предмети груписани су на укупно пет изборних позиција. Понуђени предмети својим хронолошким, просторним и тематским опсегом омогућавају студентима стицање опсежних знања из одређене уже научне области историје. Садржај предмета усмерен је и ка овладавању знањима из домена теорије историјске науке и темељном упознавању са постојећим трендовима у релевантним областима историјске науке у свету. Наставна активност студента изражена кроз часове студијског истраживачког рада подразумева редовне консултације са ментором, током којих се студент оспособљава за примену стечених знања и методолошких вештина у самосталном научно-истраживачком раду, успешно решавање уочених и дефинисаних научних проблема, самостално писање научних чланака и расправа. Бодовна вредност предмета исказана је у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ).

У опису предмета садржани су: назив предмета и име одговорног наставника, циљеви и исходи, садржај предмета, методе извођења наставе, списак препоручене литературе, начин провере знања и оцењивања са бројем бодова за сваку предиспитну обавезу и завршни испит.

Табеле за Стандард 5:

- Табела 5.1. Распоред предмета по семестрима и годинама студија;
- Табела 5.1б. Распоред предмета по семестрима и годинама студија за за студије другог степена студија: МАС, МСС и САС;
- Табела 5.2. Спецификација предмета;
- Табела 5.2.а. Књига предмета - студијски програм - МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ИСТОРИЈЕ;
- Табела 5.3. Изборна настава на студијском програму;
- Табела 5.4. Листа предмета на студијском програму по типу предмета: (Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни и Стручни, односно уметничко-стручни предмети).

Извештај 1. Извештај о структури студијског програма (овај извештај следи из електронског формулара и формира се након уноса и обрачуна свих података у електронском формулару) формулара).

Прилози:

- Прилог 5.1. Књига предмета (у документацији и на сајту институције).
- Прилог 5.2. Одлука о прихватању студијског програма од стране стручних органа високошколске установе.
- Прилог 5.3. Програм научноистраживачког односно уметничко истраживачког рада (уз захтев за акредитацију студијског програма другог степена, мастер академских студија).

- Прилог 5.4. Решење о акредитацији научноистраживачке организације рада (уз захтев за акредитацију студијског програма другог степена, мастер академских студија).

Активна настава је заступљена у складу са Стандардом 5 за овај ниво студија.

Стручна пракса за овај ниво студија заступљена је са 5 ЕСПБ бодова.

Увидом у документацију и на основу допунских одговора установе, Комисија је утврдила да су испуњени сви услови из овог стандарда, те препоручује да се Стандард 5 оцени са највишом оценом.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Студијски програм МАС Историја целовит је и обухватан, и оличава добро одмерени баланс између општег и националног приступа студијама историје. Компаративну предност програма који се акредитује треба тражити управо у приступу који не фаворизује одвише нити српску националну, нити тзв. "општу" историју која истражује глобалну временску вертикалу. Прилози 6.1. 6.2. и 6.3. су доступни преко интернета. Студијски програм је усклађен са свим националним нормама, прописима НАТ-а и стратегијом развоја високог образовања у Србији. За утврђивање основних принципа студијског програма коришћени су и пресудни европски документи и повеље (Болоњска декларација, Салцбуршки принципи, Бергенски коминике, Лондонски коминике). У том погледу студијски програм је усклађен са европским стандардима када је реч о условима уписа, трајању студија, условима преласка у наредну годину, стицању дипломе и начину студирања.

У неопходној мери усаглашен је са другим програмима на Филозофском факултету Универзитета у Београду (психологија, педагогија, методика) и усклађен је са одговарајућим студијским програмима регионалних и европских универзитета (три наведена компаративна програма – Католички универзитет у Лувену, Билкент универзитет у Анкари, Универзитет у Гронингену – доступни су на приложеним интернет страницама). Степен усклађености курикулума са наведеним студијским програмима је задовољавајући.

Реализацијом овог програма студент може да стекне неопходна и савремена научна знања из области историје, а план и програм студија реализује се у складу са европским стандардима: (а) увођења ЕСПБ бодовног система, (б) подстицања европске сарадње, (в) мобилности студената и наставног особља, (г) упоредивих критеријума и методологије, (д) система препознатљивих и упоредивих нивоа образовања и компетенција (увођења додатка дипломи). Такође, студијски програм уважава принцип једносеместралности и проходности студија.

Услови уписа, трајање студија, услови преласка у наредну годину, стицање дипломе и начин студирања и упоредивост програма у складу су са стандардима.

Студијски програм МАС Историја је квалитетан, савремен и међународно усаглашен, чиме је испуњен Стандард 6.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 7: *Упис студената*

У прву годину Мастер академских студија историје (60 ЕСПБ) уписује се 100 кандидата. Број студената који је похађало наведени смер у претходне три године је у

благодом паду што показује статистика броја уписаних студената: 2016/17 године уписано је 95 студената, 2017/18 године уписано је 96 студената, а 2018/19 године број уписаних студената је износио у првој години 59 студената, у другој, продуженој години има 33 студента што укупно чини 92 студента (Табела 7.1 и Табела 7.2.) На једногодишњи програм МАС историје могу се уписати кандидати који имају завршене основне академске студије из области историје (240 ЕСПБ) (Прилог 7.3.). На мастер студије може да се пријави и лице које није завршило одговарајуће четворогодишње студије, односно одговарајуће основне академске студије утврђене студијским програмом, уколико је на основним академским студијама које је завршило остварило најмање 240 ЕСПБ бодова и ако је положило диференцијални испит (Прилог 7.3.). Садржај и обим диференцијалног испита одређује Веће Одељења за историју. Студент може прећи са других студијских програма на овај програм уколико положи диференцијалне испите које утврђује Веће Одељења за историју на основу увида у садржај студијског програма са којег прелази. Процедура преласка утврђена је Статутом Факултета (Прилог 7.3.).

Процедура уписа је јавна, а критеријуми на основу којих се обавља класификација кандидата утврђени су Правилником о правилима и режиму студија, у складу са општим актом Факултета и Универзитета. Рангирање кандидата врши се на основу просечне оцено на основним студијама, дужине студирања и резултата оствареног на пријемном испиту (Прилог 7.1.). Пријемни испит организује и спроводи Веће Одељења за историју у складу са одлуком о спровођењу и организацији пријемног испита за упис на мастер студије Филозофског факултета. За спровођење уписа задужена је Комисија за упис на основу члана 215. Статута Филозофског факултета у Београду која се формира сваке текуће године. (Прилог 7.2.).

На основу увида у Прилог 7.2. комисија нема увид у биографије чланова комисије за упис, те не можемо са сигурношћу да тврдимо да ли су чланови комисије компетентни.

Комисија констатује да постоји усклађеност броја уписаних студената на овом студијском програму са расположивим могућностима установе и да се при селекцији студената вреднују резултати постигнути у претходном школовању, чиме је Стандард 7 испуњен.

РК је стандард оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 8: *Оцењивање и напредовање студената*

Студент похађа наставу у складу са планом и програмом мастер академских студија. Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према унапред донетом распореду.

Током студирања сваки студент савлађује студијски програм полагањем испита. Сваки појединачни предмет у студијском програму носи одређени број ЕСПБ бодова, који студент стиче када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова се утврђује на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета применом јединствене методологије високошколске установе за све предмете. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима као и његово напредовање на програму (Табела 8.2.).

2018/19 године број студената који је остварио мање од 48 ЕСПБ износио је 20, а било је 35 студената који су остварили 60 ЕСПБ. Максимални број поена који студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а

максимални 70. Од укупно 76 предмета на МАС Историја, код 37 предмета однос предиспитних и испитних обавеза је 40:60 поена, код 15 предмета је однос 30:70 поена, код 11 предмета је однос 50:50 поена, код 9 предмета је однос 60:40 поена и код 4 предмета је однос 70:30 поена. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена (Табела 8.1.). Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена који студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита (Прилог 8.2.). Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

Студент завршава мастер академске студије израдом и одбраном завршног мастер рада. Студент предлаже Већи Одељења за историју тему завршног мастер рада и ментора, најкасније до краја првог семестра мастер студија. Одељење одобрава тему завршног мастер рада и одређује ментора из реда наставника Факултета најкасније 30 дана од дана подношења предлога студента. Право да преда и брани завршни мастер рад студент стиче када положи испите из свих предмета и обави и друге наставне обавезе утврђене студијским програмом. Комисију за оцену и одбрану завршног мастер рада образује одељење. Комисија се састоји од три наставника Факултета.

Комисија констатује да се оцењивање студената врши сталним праћењем њиховог рада и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита, чиме је испуњен Стандард 8.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 9: Наставно особље

На основу приложене документације констатује се да је укупан број наставника ангажованих на мастерском студијском програму 38 са Одељења за Историју: од тога је 34 наставника са Одсека за историју. Сви испуњавају законске услове. Са других одељења Филозофског факултета ангажовано је у извођењу наставе четири наставника (Табела 9.1.а). Испуњен је захтев да 70% часова активне наставе држе наставници са пуним радним временом. На основу извештаја и табела које је приложила установа може се закључити да све часове активне наставе изводе наставници ангажовани са 96,62% радног времена.

Студијски програм реализује 100 % наставника који имају докторат наука.

Нема наставника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 12 часова недељно.

Нема сарадника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 16 часова недељно.

За све наставнике ангажоване са пуним радним временом приложени су сви тражени подаци, табела 6.1. доноси листу свих ангажованих наставника са пуним радним временом. Табела 6.2. доноси листу наставника ангажованих са непуним радним временом. Табела 6.3. За све наставнике испуњени су законски услови везани за датум избора.

Прилози 6.3. и 6.5. доноси документацију везану за избор у звање истраживача за Марију Коцић и Уроша Шешума, те документацију везану за избор емеритуса Љубомира Максимовића. Нема запослених сарадника у статусу "допунски рад" (прилог 6.8.).

У првобитној документацији недостајали су уговори о продужењу радног односа, односно одлука надлежног стручног органа за наставнике који су навршили 65 година

живота и то за: проф. Љубодрага Димића, проф. Радивоја Радића и проф. Ристовић Милана. Међутим, на основу података из накнадно приложене документације, Комисија је закључила да поменути професори испуњавају законске услове за даљи рад на факултету:

- Проф. др Љубодраг Димић је добио продужетак радног односа за две школске године, почев од 01. 10. 2021. до 30. 09. 2023. године, а на основу услова прописаних чланом 93. Закона о високом образовању (“Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 73/18, 67/19), чланом 151. Статута Универзитета у Београду (“Гласник Универзитета у Београду”, бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020 и 217/20), као и услова прописаних Ближим критеријумима за закључење уговора о раду наставника након 65. године живота, донетим од стране Националног савета за високо образовање, 18.10.2017. године. У прилогу достављена: Одлука Сената БУ о продужетку радног односа и Уговор о раду;
- Проф. др Радивој Радић је добио продужетак радног односа, најпре за две школске године (30. 09. 2019 – 30. 09. 2021) и потом за још две школске године (30. 09. 2021 – 30. 09. 2023), а на основу услова прописаних чланом 93. Закона о високом образовању (“Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 73/18, 67/19), чланом 151. Статута Универзитета у Београду (“Гласник Универзитета у Београду”, бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020 и 217/20), као и услова прописаних Ближим критеријумима за закључење уговора о раду наставника након 65. године живота, донетим од стране Националног савета за високо образовање, 18.10.2017. године. У прилогу достављена: Одлука Сената БУ о продужетку радног односа, Уговор о раду и Анекс уговора о раду;
- Проф. др Милан Ристовић је добио продужетак радног односа, најпре за две школске године (30. 09. 2019 – 30. 09. 2021) и потом за још две школске године (30. 09. 2021 – 30. 09. 2023), а на основу услова прописаних чланом 93. Закона о високом образовању (“Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 73/18, 67/19), чланом 151. Статута Универзитета у Београду (“Гласник Универзитета у Београду”, бр. 201/2018, 207/2019, 213/2020, 214/2020 и 217/20), као и услова прописаних Ближим критеријумима за закључење уговора о раду наставника након 65. године живота, донетим од стране Националног савета за високо образовање, 18.10.2017. године. У прилогу достављена: Одлука Сената БУ о продужетку радног односа, Уговор о раду и Анекс уговора о раду.

У поднетој документацији за проф. др Дејана Јечменицу и доценткињу Ларису Вилимоновић нису биле приложене дипломе о завршеним мастерским/магистарским студијама јер су оба наставника стручни назив дипломирани историчар стекли пре ступања на снагу Закона о високом образовању. Отуда, на основу аутентичног тумачења Народне скупштине Републике Србије поменутог закона, стручни назив дипломирани историчар изједначен је са академским звањем мастер историчар у погледу права на запошљавање и наставак студија. На основу тога, а у складу са Правилима Докторских студија Филозофског факултета у Београду, ови наставници су уписали и завршили докторске студије и стекли научни назив доктор наука.

У Књизи наставника налазе се подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму, а њихова компетентност је утврђена на основу научних радова објављених у међународним часописима, домаћим часописима, у зборницима са

међународних научних скупова. Наставници имају имају најмање пет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму, а њихове научне квалификације се могу оценити као задовољавајуће.

Подаци о наставном особљу су јавно доступни (Табела 9.1.a). Приложене су одговарајуће табеле и прилози, из којих се види да наставници и сарадници који су ангажовани на овом студијском програму поседују одговарајуће компетенције и задовољавају законске норме. На студијском програму су ангажована два сарадника који нису запослени са 100% радним временом. Ванредни професор Алексеј Тимофејев ангажован је са 30 % радног времена, док је доценткиња Јелена Рафаиловић ангажована са 70 % радног времена.

Комисија констатује да је за реализацију овог студијског програма обезбеђено наставно особље са потребним квалификацијама, чиме је испуњен Стандард 9.

РК је стандард оценила оценом 9 (девет).

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење програма мастер академских студија Историје на Одсеку за историју Филозофског факултета Универзитета у Београду користи се целокупан расположиви простор Факултета, који чине нова зграда Филозофског факултета у ул. Чика Љубина 18–20 и Стара зграда Филозофског факултета на Студентском тргу бр.1, укупне површине од 18.853,58 м². Имајући у виду чињеницу да на Факултету студира 3.965 студената, може се констатовати да је, у складу са стандардом од 4 м² бруто простора по студенту, обезбеђен одговарајући просторни капацитет потребан за извођење наставног процеса.

Ради извођења наставе МАС Историја користе се амфитеатри, бројне учионице, компјутерска лабораторија и други простор потребан за реализацију студијског програма. Такође, студентима су на располагању одељенске и семинарске библиотеке, у оквиру којих се налазе и читаонице, док свака библиотека има и сопствени депо. Сходно наведеном, може се потврдити да су обезбеђене просторије за извођење наставе за студенте МАС Историје, као и библиотечки простор и читаоница у складу са потребама образовног процеса.

На извођењу мастер академских студија Историје ангажовано је 38 наставника. У оквиру Факултета за наставнике и сараднике су обезбеђени кабинети укупне површине 1.988,94 м². Имајући у виду да је у оквиру факултета ангажовано укупно 284 наставника (од којих је 12 наставника са непуним радним временом и 17 наставника у допунском раду) и 22 сарадника (од којих је 8 са непуним радним временом и 1 у допунском раду), може се констатовати да је обезбеђен адекватан радни простора за наставнике и сараднике.

Факултет је обезбедио и неопходну техничку опрему за спровођење квалитетног наставног процеса, засновану на информационо-комуникационим технологијама (компјутере, видео-пројекторе, штампаче, скенере, video conferencing опрему, платформе за учење на даљину итд.). Све учионице опремљене су компјутерима и LCD пројекторима, док су студентима на располагању и рачунарске учионице са могућношћу коришћења интернет мреже. Стога се може рећи да за извођење програма МАС Историје за 100 студената постоје адекватни просторни капацитети, који су опремљени потребном опремом за савремено извођење наставе.

За претраживање књижних фондова, осим класичних лисних каталога, библиотека Филозофског факултета у Београду студентима МАС Историје нуди и online приступ Узајамно библиографско-каталожкој бази података Републике Србије COBISS. Библиотека Одељења за историју располаже са 28.600 монографија (13.174 на српском,

15.426 на страним и 8.383 на језицима националних мањина), а истима се може додати и 34.991 наслова из система COBISS, што чини укупно 84.037 библиотечких јединица. Наведена библиотека обogaћена је са 360 часописа, односно 17.270 свезака серијских публикација. Континуирано се врши обнављање библиотечких фондова куповином стручне литературе, док се фондови богате и поклоница установа и појединаца, тако да библиотеке у своме саставу имају и више легата наших заслужних научника и јавних радника. Имајући у виду наведено, као и увид у списак од 464 библиотечких јединица релевантних за МАС Историја, може се потврдити да је испуњен услов обезбеђености коришћења библиотечког фонда у обиму потребном за остварење наведеног програма.

Списак уџбеника и литературе која се користи у реализацији наставних предмета је објављен на интернет страници Факултета, а да би студентима обезбедио лакшу доступност истих, Филозофски факултет је Статутом дефинисао делатност издавања уџбеника. У библиотеци Одељења за историју студентима је на располагању укупно 148 уџбеника (115 на српском, 34 на страним језицима и 31 на језицима националних мањина), док се за студије МАС историје користи 12 уџбеника. Сви предмети су покривени књигама предавача тих предмета, или других аутора, књигама на страним језицима или другом врстом литературе.

Самовредновање – Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Анализирање и оцењивање квалитета уџбеника и других учила у погледу квалитета садржаја, структуре, стила и обима је континуиран процес, и у том смислу је издавачка делатност Факултета регулисана Општим актом о уџбеницима, тј. Правилником о издавачкој делатности. Наведеним актима се уређује издавачка делатност на Факулету, утврђују надлежности и органи којима се поверава издавачка делатност, финансирање, услови, поступак издавања, чување и дистрибуција публикација. Библиотечки фонд по обиму и структури одговара потребама студената, као и доступни информатички ресурси.

Самовредновање – Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и ненаставне подршке, као и сталним праћењем и провером њиховог рада.

Факултет је Статутом регулисао основне надлежности, поступак и начин рада пословодних органа, стручних органа, органа управљања, Студентског парламента и стручних служби. Осим тога, Филозофски факултет Универзитета у Београду у свом раду примењује законска и општа акта, пре свега Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места на Филозофском факултету и Пословник о раду Савета Филозофског факултета. Процена квалитета управљања високошколском установом врши се анализом рада сваког од органа Факултета (орган управљања, орган пословођења, стручни органи и Студентски парламент). Факултет редовно спроводи евалуацију анкетањем запослених и студената, чиме се вреднује квалитет управљања, пословођења и рада ненаставног особља, које је у непосредном контакту са студентима (стручне службе, Библиотека) и на основу којих се врше корекције.

Самовредновање – Стандард 11: Квалитет простора и опреме

За извођење студија историје на Филозофском Факултету у Београду обезбеђен је простор који је у складу са укупним бројем студената, опремљен адекватном рачунарском и информатичком опремом, а који је прилагођен специфичностима студијског програма и научноистраживачког рада. Такође, спроводи се континуирано праћење и усклађивање капацитета простора и опреме са потребама делатности Факултета.

Комисија је констатовала да за извођење студијског програма МАС Историја постоје адекватни просторни капацитети, који су опремљени потребном опремом за савремено извођење наставе. Такође, може се потврдити постојање адекватног библиотечког фонда и уџбеничке литературе, потребног за нормално одвијање наставног процеса. Стога се може потврдити испуњеност Стандарда 10.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контролу квалитета студијског програма мастер академских студија на Факултету спроводи Комисија за обезбеђење и самовредновање. Контрола квалитета подразумева редовну и систематичну проверу остварења свих сегмената квалитета студијског програма, на начин предвиђен Правилником о обезбеђивању квалитета и самовредновању и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета и самовредновање. У контроли квалитета основних академских студија обезбеђена је активна улога студената кроз учешће студената у раду Комисија, учешћем у раду органа управљања Факултета, као и прибављањем мишљења студената о квалитету студијског програма анонимним анкетирањем.

Табеле и Прилози за Стандард 11:

- Табела 11.1. Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Комисије за квалитет,...) на Установи;
- Табела 11.2. Листа чланова Одбора за квалитет, ако постоји;
- Прилог 11.1. Извештај о резултатима самовредновања Установе; Извештај о самовредновању студијског програма;
- Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета-Установе;
- Прилог 11.3. Правилник о уџбеницима на Установи;
- Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).

Прилози су доступни на факултетској web страници.

У Стандарду 1 описана је стратегија обезбеђења квалитета, као и краткорочне и дугорочне мере за обезбеђење и унапређење квалитета и акције између којих постоји временски континуитет и садржинска усклађеност. Комисија за обезбеђивање и унапређење квалитета на крају сваке године усваја Извештај о самовредновању на основу којег се врши анализа остварених резултата, која представља основ за преиспитивање и унапређење система контроле квалитета и основ за израду новог трогодишњег акционог плана. На крају је дат предлог мера и активности за унапређење квалитета овог Стандарда.

У Стандарду 2, описани су Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као и предлог мера и активности за унапређење квалитета овог Стандарда.

У Стандарду 3, описана је организациона структура за обезбеђење квалитета и предложене су мере и активности за унапређење квалитета овог Стандарда.

У Стандарду 4, описан је Квалитет студијског програма који се обезбеђује кроз праћење и проверу циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењавање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

У Стандарду 5, описан је Квалитет наставног процеса који се обезбеђује кроз интерактивност наставе, укључивањем примера у наставу, кроз професионални рад наставника и сарадника, доношењем и поштовањем планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимањем потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Подаци о активностима професора и сарадника, о гостовањима професора са других факултета из земље и иностранства, о раду Библиотеке и други подаци налазе се у Информатору – интерном гласилу факултета.

У Стандарду 6 анализиран је Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада и констатовано да ова високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес (Прилог 6.1-6.4). Као слаба тачка може се означити неовољно учешће сарадника у међународним пројектима.

У Стандарду 7, описан је Квалитет наставника и сарадника, који се обезбеђује пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

У Стандарду 8, описан је Квалитет студената, који се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса обезбеђује се доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката. Библиотека Филозофског факултета у Београду располаже са импозантним фондом библиотечка јединица из области историје, из којих се изводи наставни процес на различитим студијским програмима овог Факултета.

У Стандарду 10, описан је Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке. Овај Стандард се обезбеђује јасним утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада. Јаке тачке: Организациона структура је јасно и логично постављена. Слабе тачке: Треба обезбедити систематско праћење и оцењивање организације и управљања Факултетом. Такође, у недовољној мери се прати и оцењује однос ненаставног особља према студентима и мотивација у раду са студентима.

У оквиру Стандарда 11 обезбеђен је квалитетан простор и опрема за извођење студијског програма: Јаке тачке: Простор је прилагођен студентима са посебним потребама. Свим студентима, наставницима и сарадницима Факултет је обезбедио приступ домаћим и страним базама података. Слабе тачке: Повремена недовољност читаоничког простора.

У Стандарду 13, описана је улога студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе (Табела 8.1-8.3). Слабе тачке: Нису прописане конкретне мере у случају уочавања неправилности оцењивања и пролазности по предметима, програмима и годинама, нити постоји институционални оквир за рад на планирању и развоју каријере студената

У Стандарду 14, описано је како и на који начин се обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета. Комисија за обезбеђивање и унапређење квалитета континуирано и систематски прикупља све потребне информације о

обезбеђењу квалитета, врши периодичну проверу квалитета и анализира све прикупљене податке и обавештава руководство Факултета.

Рецензентска комисија констатује да је Комисија за акредитацију и проверу квалитета разматрала Извештај о резултатима самовредновања високошколске установе и Извештај о самовредновању овог студијског програма и то обавила у складу са постојећом регулативом. Рецензентска комисија је имала увид у документацију која се односи на осигурање квалитета на нивоу читаве институције (Прилози 11.1–11.4). Пошто сва достављена документа потврђују редовно праћење квалитета овог студијског програма кроз периодичну спољашњу и унутрашњу проверу, Комисија је констатовала да се може дати позитивна оцена у погледу захтеваних параметара за Стандард 11.

РК је стандард оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у потпуности.

ПРЕПОРУКЕ

- Приликом дефинисања финансијског плана Факултета потребно је повећати учешће средстава за набавку и обнављање фонда Библиотеке, као и средстава за рачунарску опрему и софтвере. Такође, потребно је радити на подстицању развоја сопствене штампарije.
- Када је ненаставно особље у питању, потребно је дефинисати услове за напредовање, усавршавање и награђивање, и сходно томе донети одговарајућа правна акта. Такође, потребно је боље организовати рад ваннаставних служби у периодима њихове преоптерећености, тј. у току пријема и уписа студената, на крају академске године и у периодима одржавања научних скупова на факултету,
- Услед изражене потребе за формирањем нових лабораторија са новом компјутерском опремом, имајући у виду проблеме у финансирању високог образовања од стране ресорног министарства, потребно је размотрити могућност аплицирања код невладиног сектора и приступних фондова ЕУ, као и друге начине решавања овог проблема.
- С обзиром на то да је управљање квалитетом континуиран процес, потребно је спровести едукације запослених из ове области.
- Потребно је извршити увођење клима уређаја, решити проблем изолације зграде и размотрити могућност удруживања материјалних трошкова свих учесника пројеката, ради набавке вредније заједничке опреме.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 06. 09. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Мастер академске студије (МАС) – Историја**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки